

See tühine tühik

Helika Mäekivi

OÜ Luisa Tõlkebüroo vanemtoimetaja

Maire Raadik

eesti keele instituudi teadur

Suur osa kirjalikke tekste valmib praegusel ajal arvutis. Kui käsitsi kirjutamise puhul võib kahe sõna või sõna ja mõne sümboli vaheline tühik olla üsna suvalise pikkusega, siis arvutikirjas tähistab seda vahet vastav märk. Tavaliselt ei pane me seda tähelegi, sageli ei pea ka selle õiget kasutusviisi oluliseks. Kui aga lüüa tühik valesse kohta, torkab see kohe silma, vahel isegi muudab lause tähendust.

Siinne kirjutis heidab pilgu probleemidele, mis tühiku kasutuses ette tulevad, ning püüab seekõrval võtta kokku soovitusi, mis on selle teema kohta fikseeritud eesti õigekeelsusallikais, eeskätt „Eesti keele käsiraamatus” (2. trükk 2000)¹ ja reeglikogumikus „Eesti ortograafia” (4. trükk 2005)².

1. Kirjavahemärgid

1.1. Punkt

Koma, punkti, kooloni, semikooloni, küsimärgi ja hüüumärgi ette lauses tühikut ei panda, vaid need järgnevad vahetult sõnale; nende järel on aga alati tühik. Enamjaolt seda reeglit ei rikuta, kuid on siiski tüüpjuhud, mille puhul kipub õige kasutuskord ununema. Sageli tehakse vigu kuupäevade ja aastaarvude kirjutamisel.

Reegli järgi tuleb jätta tühik ka pärast kuupäevaarvu järel olevat punkti, kui kuu on kirjutatud sõnaga, samuti käib tühik aastaarvu järel oleva punkti taha, olenemata sellest, kas sõna *aasta* on välja kirjutatud või lühendatud:

¹ M. Erelt, T. Erelt, K. Ross, Eesti keele käsiraamat. Teine, täiendatud trükk. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, 2000.

² T. Erelt, Eesti ortograafia. Neljas, täiendatud trükk. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, 2005.

Sündinud 15. märtsil 1961. aastal Tallinnas, lõpetanud 1984 Tartu ülikooli eesti filoloogina.

Sotsiaalministri 13. detsembri 2002. a määrus nr 144 arstliku ekspertiisi otsuse vormi kohta

Kui kuu on tähistatud Rooma numbriga, kirjutatakse see mõlemalt poolt lahku:

XII õiguskeelepäev peeti 8. XII 2004 Tallinnas.

Läbinisti araabia numbritega väljendatud kuupäevaarvu sisse tühikuid ei käi:

Leping on sõlmitud 12.07.2000. a.

Seltsi liikmeid oli 20.03.2003 seisuga 578.

Sama üldreegel, mille kohaselt nõuab punkt enda järele tühikut, kehtib ka eesnimede lühendamisel (enamasti ei soovitata eesnimesid küll üldse lühendada³). Seega on õige: *A. Värnik, P-E. Rummo, F. R. Kreuzwald*. Nimetähti võib kirjutada punktita kokku, nagu näiteks *AV, P-ER, FRK*, või punktiga lahku *A. V., P-E. R., F. R. K.*

Punkt võib esineda ka lühendis, mis on saadud sõnaühendist. Sõnavahet märkivad punktid, mis selliste lühendite sisse panakse (kui lühend langeks muidu kokku mõne eestikeelse sõnaga), ei nõua enda järele tühikut: *k.a* 'käesoleval aastal; kaasa arvatud', *s.o* 'see on', *v.a* 'väga austatud; välja arvatud', *e.m.a* 'enne meie ajaarvamist'.

Eesti lühendite kohta öeldu ei laiene võõrkeelsetele lühenditele, nende puhul tuleb lähtuda vastava keele tavast, näiteks kirjutatakse ladina lühendeid eesti keeles lõpupunktiga ja lühendi sees järgneb punktile tühik: *a. D.* 'anno Domini (issanda aastal)', *P. S.* 'post scriptum' (või eesti lühendina PS – postskriptum).

1.2. Sulud

Sulgude puhul on põhiprobleeme see, kas jätta tühik sulgude ja sulgude sees oleva tekstiosa vms vahele. Õige on kirjutada mõlemalt poolt kokku, st alustava ehk lahtisulu järele ja lõpetava ehk kinnisulu ette ei jäeta sõnavahet. Põhimõte kehtib ühtviisi ümarsulgude (),

³ Eesti ortograafia, lk 62.

nurksulgude [], noolsulgude <> ja looksulgude {} kohta, samuti kaldkriipsude kohta, kui neid tarvitatakse sulgude funktsioonis (nn kaldsulud⁴). Näiteks:

Dokumendis on 12 (kaksteist) köidetud lehte.

Erialaselt pälvis [Erast Parmasto] eelmisel aastal riigi kõrgeima tunnustuse teaduses, elutöö preemia.

Parempoolne /loetamatu sõna – tõlkija märkus/ on purunenud ja vajab remonti.

Sõna sees olevad sulud kirjutatakse sõnaga kokku: *aktsept(eer)ima*, *olemasolev(ad) kohustus(ed)*. Liitsõnade koondamisel, kus sidekriips seob üksiku komponendi eemal seisva teise komponendiga sõnadeks, jäetakse mitme sulustatud komponendi puhul väljapoole sulge tühik⁵, näiteks (*otse-*, *püsi-*) *korraldus*, *hoiu-* (*tingimused*, *tähtaeg*), vrd ühe sulustatud komponendiga (*otse*)*korraldus*. Keemiliste ühendite valemites olevad sulud kirjutatakse kokku: $WF_5\{N(CH_3)_2\}$.

Kui kinnisulule järgneb lauses koma, punkt vms kirjavahemärk, kirjutatakse see suluga kokku:

Lepinguosalised on Paul Kuusk (edaspidi: müüja), sündinud 27.05.1972, ja Toomas Kask (edaspidi: ostja), sündinud 05.02.1964.

Kui muidu kokku kirjutatav vahemärk on – näiteks kahtluse väljendamiseks – pandud sulgudesse, kirjutatakse need eelneva sõnaga kokku:

Elu läheb turvalisemaks(?)

1.3. Mõttekriips

Mõttekriipsu võib panna koondlauses loetelu järele kokkuvõtva sõna ette, temaga võib eristada pikemaid kiile, lisandit, tähistada lausekatkestust jms. Kõigil neil juhtudel kirjutatakse mõttekriips mõlemalt poolt lahku (kuid näiteks järgneva komaga kokku):

⁴ M. Erelt, R. Kasik, H. Metslang, H. Rajandi, K. Ross, H. Saari, K. Tael, S. Vare, Eesti keele grammatika II. Süntaks. Lisa: Kiri. Tallinn: Eesti Teaduste Akadeemia Keele ja Kirjanduse Instituut, 1993, lk 418.

⁵ Eesti keele grammatika II, lk 421.

Summa, mis projektide toetuseks tänavu välja antakse, on varasemast suurem – 1,5 miljonit krooni.

Psühholoog Aleksander Pulver selgitab olukorda analüüsides, et kui tavaliselt käituvad inimesed nii-öelda tsiviliseeritult – oleme vabatahtlikult nõus järgima teatud reegleid –, siis on ka olukordi, kus need reeglid lähevad vastuollu baasvajadustega.

Keerulisem on lugu siis, kui mõttekriips asendab sõna *kuni* (eeskätt arvude vahel) või märgib vahemaid, võistluspaare vms – neil juhtudel oleneb tühiku kasutus sellest, kas emmal-kummal pool kriipsu olev on käsitatav üksiksõna või sõnaühendina. Sõna *kuni* asendav mõttekriips enda ette ega taha üldjuhul tühikut ei nõua:

Vundamendi välisnurgad tuleb soojustada 75–100 mm paksuselt.

Kauplus on lahti E–R 9.00–17.30.

Töötanud 1986–1989 Vanemuise teatris, 1992–1994 Estonias.

Riskirühma kuuluvad eelkõige 30–40aastased naised ~ 30–40-aastased naised. Vrd: Riskirühma kuuluvad eelkõige 30- kuni 40aastased naised ~ 30- kuni 40-aastased naised.

Täpsemates erialatekstides on tavaks kasutada *kuni*-mõttekriipsu asemel kolme punkti (sest mõttekriips ja miinusmärk võivad segi minna), mis samuti numbritega mõlemalt poolt kokku kirjutatakse: 19...26%, –6...–9 °C. Nagu viimasest näitest näeme, käib miinust tähistav kriips (mis on sama pikk kui mõtte-, mitte sidekriips) numbriga kokku (–6), tehtemärgina jäetakse aga tema ette ja taha tühik (vt jaotis 3).

Mõttekriipsu kokkukirjutus kehtib ka rinnastatud täiendite puhul, kus rööbiti mõttekriipsuga võib kasutada sidekriipsu:

Parandustöid ootab Rapla–Kohila raudteelõik. ~ Parandustöid ootab Rapla–Kohila raudteelõik.

Õnnetus toimus Tartu–Viljandi maanteel. ~ Õnnetus toimus Tartu–Viljandi maanteel.

Erandiks on paarid, kus vähemalt ühes pooles esineb sidekriips või mitu sõna. Sel juhul on kohustuslikud mõttekriips ja tühikud:

Kell 11.20 väljub Roosna-Alliku – Tallinna buss.

Eile avati Bosnia ja Hertsegoviina – Saksamaa lennuliin.

Selline lahkukirjutus on mõeldav ka *kuni*-mõttekriipsu puhul, kui vähemalt emmal-kummal pool kriipsu on tühikuga kirjutatav arv, nagu näiteks 5000 – 10 000, 100 000 – 300 000, vrd aga ilma tühikuta 5000–7000. „Eesti keele grammatika” on esitanud tühikuga ka lihtsad ühenumbriksed paarikud, nagu näiteks 5 – 8 *kraadi* (vrd siiski kokku 5...8 *kraadi*)⁶, kuid hilisemad õigekeelsusallikad pooldavad kokkukirjutust: 6–9° jm⁷.

Rahasummade kirjutamisel käib mõttekriips kokku numbri ees või järel oleva punktiga: 65.–*kr* või 65.– (65 krooni), –.80 *kr* või –.80 (80 senti). Seesugune kirjutuspruuk sobib rohkem hinnasiltidele, vähem jooksvasse teksti.

1.4. Kaldkriips

Kaldkriipsu kui sõnaalternatiivide eraldaja kokku- ja lahkukirjutamine on analoogiline *kuni*-mõttekriipsu omaga: kui ühel või mõlemal pool kriipsu on sõnaühend, kirjutatakse kriips lahku, näiteks *üksikisikud / juriidilised isikud* ’üksikisikud või juriidilised isikud’, *Sillamäe / Kohtla-Järve*, muidu aga kokku, näiteks *ja/või* ’ja või või’, *abielus/vallaline, alg-/kesk-/kõrgharidus*. Topeltaadressi puhul (kus samuti tegu sõnaühenditega) käib kaldkriipsu ette ja järele tühik: *Pärnu mnt 17 / Roheline 5*. Kui kaldkriips eraldab ainult majanumbreid, siis loomulikult tühikuid ei panda: *Narva mnt 36/38*.

Jooksvas tekstis tuleks siiski iga kord tähele panna, kas kaldkriipsu on ikka vaja või on selgem kirjutada sõnadega, näiteks olenevalt asja sisust: a) *üksik- ja juriidilised isikud*, b) *üksik- või juriidilised isikud*, c) *üksik- või juriidilised isikud või mõlemad*.

Murru- ja suhtemärgina kirjutatakse kaldkriips kokku, näiteks *4/6, kW/h, m³/min*, jagamistehtes aga lahku (vt jaotis 3). (Olgu täpsuse huvides lisatud, et „Eesti keele grammatika” järgi on kaldkriips nüüdismatemaatikas üks jagamismärgi, mitte aga murrujoone kujustid.⁸) Kokku kirjutatakse ka järjestikuste aastaarvude vahel olev kaldkriips: *2005/2006. õppeaasta* või *2005/2006. õa*.

Värsipiire, samuti muud teksti paigutust märkiv kaldkriips kirjutatakse alati mõlemalt poolt lahku:

⁶ Eesti keele grammatika II, lk 412.

⁷ Eesti ortograafia, lk 81.

⁸ Eesti keele grammatika II, lk 424.

Tahvel tekstiga „Jutustaja ja rahvalauliku / Kiissa-Kaelu Anna / (Anna Kurs-Lindvere), / prof Lauri Kettunen Kodavere murraku keelejuhi kodukoht” asub .. paarsada meetrit lõunas Peipsi kaldal.

Kalkkriipsust sulgude funktsioonis oli juttu juba jaotises 1.2.

1.5. Mõtte- ja katkestuspunktid

Mõttepunktid (kolm punkti) tähistavad sisulist katkestust, katkestuspunktid (kaks või neli punkti) vormilist ja on kasutusel eelkõige filoloogilistes tekstides väljajätude markeerimiseks.

Mõttepunktid, mis asendavad sõnas ärajäetud tähti, kirjutatakse kokku:

Meenub, et Vilde kolhoosis oli üks vahva ökonomist, kellel oli suhtluseks selline „valem”, et pooled tuleb kohe koera p... saata.

Ärajäetud sõnu või lauseid asendavad mõttepunktid (nagu ka katkestuspunktid) kirjutatakse harilikult mõlemalt poolt lahku („Eesti ortograafia” 4. tr ei pea siiski ka mõttepunktide kokkukirjutust veaks):

Noh ... mis ma oskan öelda ... ei ole seda veel isegi proovinud ja ...

Mõtlemata panevad sellised juhud, kus mõtte- või ka katkestuspunktile eelneb või järgneb mõni muu kirjavahemärk (koma, jutumärgid), mis reegli järgi tuleks kokku kirjutada. Üldiselt on siin rohkem rakendatud kokkukirjutust, mis eriti sõnakatkestuse puhul näib ka põhjendatum, lausekatkestuse puhul võiks aga kokkukirjutusega rööbiti mõõnda ka lahkukirjutust (kui mõtte- või katkestuspunkte selgemi esile toovat):

... ideoloogiamasinas (taas)toodab fotoreportaa□ enamasti kujundeid ja **ikoonilisi embleeme**, mis aitavad artikuleeritud doktriine veelgi „vahetumalt installeerida” vaataja/rahva/masside teadvusse ..”

1.6. Koolon

Kooloni puhul tuleb tähele panna juhtumeid, kus temaga eraldatakse tunde ja minuteid või näidatakse suhet. Ajamärgina kirjutatakse koolon (nagu ka minuteid ja sekundeid eraldav punkt) mõlemalt poolt kokku, näiteks 16:19, 8:14.15, jagamis- ja suhtemärgina aga mõlemalt poolt lahku: 25 : 5 = 5, *mängu seis oli 96 : 98, omadussõna käändub* aldís : alti.

Autori nime ja aastaarvuga tekstiviites kirjutatakse koolon kokku aastaarvuga, tühik on kooloni järel:

1996. aastal keeleametis tehtud uuringust ilmneb, et eesti keele õpetajate hulgas oli tollal kokku üle 40 eriala esindaja (Vare 1998: 108–117).

1.7. Paragrahvimärk, ampersand ja emotikon

Sageli tahetakse kokku kirjutada paragrahvimärki ja sellele järgnevat numbrit, kuid eesti õigekirjatavas peab nende vahele jääma tühik: § 5 ~ 5. §, §-des 5–8 ~ 5.–8. §-s.

Viimasel ajal on eesti keeles sagenenud ja-märgi ehk ampersandi kasutamine. Märk & tuleneb ladina sõna *et* 'ja' tähtede kokkusulamisest⁹ ning selle kokku- või lahkukirjutamisel tuleks jälgida, kas ampersand ühendab sõnu (nimesid) või tähti (lühendeid). Esimesel juhul on tavaks jätta ampersandi ette ja taha tühik, nagu *Johnson & Johnson, Bain & Company, American Forest & Paper Association*, teisel juhul kirjutada kokku *A&B Properties, Inc., D&D Commodities Ltd., AF&PA*.

Emotikonide (arvuti tähemärkidest koostatud piltmärk) kui vabama (elektron)suhtluse märgivara puhul pole rangeid reegleid mõtet seada. Kes siiski juhust soovib, võib teadmiseks võtta, et näiteks Keel ja Kirjandus (1998, nr 10)¹⁰ on kirjutanud lahku „See on väga tõsine lugu ☺”.

2. Numbrid

Sõnavahede jätmisel tekib sageli eksimusi siis, kui kirjutatakse numbririkast teksti. Eesti keeles ei rühmitata kuni neljakohalisi arve, ka ei sobi meil rühmitusmärgiks inglispärane punkt, nagu 6.170, või Ameerikale omane koma 6,170. Alates viiekohalistest arvudest rühmitatakse numbreid tagantpoolt ettepoole kolmekaup ja rühmitusmärk on tühik: 18 650; 14 300 000.

Omaette lugu on siis, kui arvud esinevad tabelis, seal võiks rööpvõimalusena aktsepteerida tühikut ka neljakohalistes arvudes,

⁹ Vt nt A. Tavast, V. Hanson, Arvutikasutaja sõnastik. Inglise-eesti. Kolmas, täiendatud ja parandatud trükk. Tallinn: Ilo, 2003.

¹⁰ I. Põllu, See on väga tõsine lugu ☺. – Keel ja Kirjandus 1998, nr 10, lk 724–726.

vähemalt juhul, kui arvud on veerus joondatud paremale, nii et numbrirühmad jäävad kohakuti (vt tabeli 6.–8. veergu):

Tabel 1. Õpilaste arv õppekeele järgi ja vene kooli õpilaste osakaal üldhariduse päevases õppevormis maakonniti (Hariduse ja Tööhõive Seirekeskuse andmete põhjal)

Maakond/linn	1991/1992				2001/2002			
	kokku	eesti	vene		kokku	eesti	vene	
Eestis kokku	216 965	137 274	79 691	36,73%	207 612	153 304	54 308	26,17%
Harjumaa	79 652	40 128	39 524	49,62%	74 263	46 896	27 367	36,85%
sh Tallinn	64 659	29 430	35 229	53,48%	57 341	33 418	23 923	41,72%
Hiiumaa	1741	1741	0	0	1 898	1 898	0	0
Ida-Virumaa	29 105	4128	24 977	85,82%	24 554	4 816	19 738	80,39%
sh Kohtla-Järve	12 469	2127	10 342	82,94%	6 735	1 104	5 631	83,61%
Narva linn	11 287	187	11 100	98,34%	9 657	428	9 229	95,57%
Sillamäe linn	2979	18	2961	99,40%	2 515	114	2 401	95,47
Jõgevamaa	6379	5812	567	8,89%	6 315	6 000	315	4,99
[---]								

Telefoni- ja faksinumbrite kirjutamise soovitusel leiab käepärasel kujul Elioni kodulehelt www.elion.ee (abi ja info – kasulikku – telefoninumbrite õigekiri). Seal antud juhend on vastavuses Rahvusvahelise Sideliidu soovitusel ning selle kohaselt tuleks näiteks seitsmekohalisi numbreid rühmitada tagantpoolt nelja- ja kolmekaupa: 679 XXXX. Rahvusvaheline riigikood algab plussmärgiga, mis kirjutatakse numbriga kokku, ning riigikoodi (nagu ka mobiiltelefoni võrgukoodi) ei panda sulgudesse: +372 6XX XXXX (Tallinn).

Kui arvule järgneb mõõtühik, tuleb see kirjutada lahku olenemata sellest, kas mõõtühik on sõnaga välja kirjutatud või esineb lühendi või tähise kujul: 3 liitrit ~ 3 l, 15 sekundit ~ 15 sek ~ 15 s, 200 aastat ~ 200 a, 90 km/h. Küll kirjutatakse numbriga kokku ne- ja line-liitelised omadussõnad: 3-liitrine, 15-sekundiline, 200-aastane. Kui seesama omadussõna esineb lühendina, kirjutame lahku: 3 l purk 'kolmeliitrine purk', 15 sek kaotus '15-sekundiline kaotus', 200 a hoone '200-aastane hoone'.

Kahtluskohaks on olnud arvud, kus on mitu numbrirühma: kas kirjutada arvus olevast tühikust hoolimata kriipsuga kokku

100 000-kroonine või sõnaühendi analoogial lahku 100 000 kroonine? Kolmas, kuid eesti tavaõigekirjas väga harva tarvitatav võimalus on jätta numברי ja sidekriipsu vahele tühik 100 000 -kroonine. Seesugust, soome keele eeskujul põhinevat kirjutusviisi on rakendatud keeleteaduslikes kirjutistes, näiteks sõnaühendite liitmisel *ne-* või *line-*omadussõnale (*omastav* + poolt *-kujuline tarind* vms). Kui erialatekstide autoreile võib selline vahetegemine isegi jõukohane olla, siis viie- ja suuremanumbriliste arvude puhul, mis on ka tavatekstides väga sagedad, on küllap otstarbekas jääda reeglipärase kokkukirjutuse juurde: 10 000-meetrine, 100 000-kroonine.

Alati kirjutatakse arvuga kokku protsendimärk, näiteks 10% (vrd sõnaga lahku: 10 protsenti), ja promillimärk: 0,4‰ *joove*. Samuti kuuluvad kokku arv ja kraadi, nurgaminuti ja -sekundi ning tolli tähis: 15° külma; kalle on 10°; lennuki koordinaadid on 27°, 6' ja 12"; müüa 28" stereoteler. Kui kraadimärk üksinda kirjutatakse numbriga kokku, siis Celsiuse või Fahrenheiti tähis tõmbab kraadimärgi numברי juurest enda juurde: -15 °C [loe: Celsiuse kraadi], 243 °F.

Täht, mis numbrit täpsustab, nagu näiteks klassi- või majanumbrite puhul, kirjutatakse numbriga kokku: 3.a klass ~ IIIa klass, Vilde 121b.

Kokku kirjutatakse ka mitmesugused üla- ning alamärgid, sh üla- ja alanumbrid: sin⁴b, 18 m³, V², Cu₃Zn₈, (H₂NO₃)⁺.

Ülamärkide hulka kuuluvad (ja kokku kirjutatakse) ka viitetähised. Viidet saab lisada nii sõnale kui ka lausele või tervele lõigule, ning esimesel juhul käib viitetähis otse sõna järele (ja enne kirjajahe-märki), teisel juhul paikneb harilikult pärast lauselõpupunkti:

Morfoloogiliste lõppude kordamisest loobumine on lubatud vaid nelja viimase käände puhul³, kuid ka siin tuleb olla tähelepanelik, et sõnade vahel ei tekiks soovimatuid ühendusi⁴.

Riikide andmed on puudulikud ja annavad hinnatendentsidest ainult üldise pildi.¹

3. Tehtemärgid

Eespool oli juba juttu kooloni ja mõttekriipsu kujulisest tehtemärgist. Üldine tava on jätta tehtes kõikide märkide ette ja taha tühik:

$$12 - 4 = 8$$

$$8 + 4 = 12$$

$$12 : 4 = 3 \text{ või } 12 / 4 = 3$$

$$3 \cdot 4 = 12 \text{ või } 3 \times 4 = 12$$

Kui arvu ennast väljendatakse negatiivse või positiivsena, jääb miinus- või plussmärk otse numbri ette ja sõnavahet ei jäeta (olgu üle korratud, et miinusmärk on sama pikkusega mis mõttekriips):

Näitaja väärtus on -5 .

Surve võib kõikuda $\pm 0,2\%$.

Kui väljendatakse suhet 'on väiksem/suurem kui' või 'on väiksem/suurem kui või võrdne', läheb märk arvust lahku. Selle põhjendus on asjaolu, et 'väiksem/suurem või võrdne' ei ole arvu omadus (vastupidi näiteks miinusmärgile), vaid kuulub võrreldava näitaja juurde:

See suurus on < 6 .

Tasuvustegur on $\geq 0,33$.

4. Tekstitöötlus

Iga teksti on meeldiv lugeda siis, kui peale sisu on ka vormistus korrektne. See põhimõte hõlmab ka sõnavahesid: tekst, milles on liigseid tühikuid, jätab lohaka mulje. Ülearuste tühikute leidmiseks tuleks Wordis teksti töödeldes klõpsata tööriistaribal „Standardne” olevat nuppu ¶ (kuva/peida). See toob ekraanile vormingumärgid, nii et failis on näha lõiguvahetused, tabeldusklahviga löödud kohad ning samuti kõik mitmekordsed tühikud. Et vormingumärgid teevad teksti lugeja jaoks liiga kirjuks, võib sisestamise käigus tekkinud liigsed tühikud ära kustutada ka töö lõpetamisel. Sel juhul on abi funktsioonist „Otsing ja asendus” (klahv Ctrl + H või rippmenüüst „Redigeeri”).

Kasulikud funktsioonid on ka poolitamatu tühik ja sidekriips. Poolitamatu tühik, mille saamiseks tuleb valida Ctrl + Shift + tühiku-

klahv, aitab vältida fraaside murdmist, kui need satuvad rea lõppu. Näiteks saab sel moel hoida ühel real koos arvu ja sellele järgneva lühendi või tähise, mida ei peeta soovitatavaks lahutada (2005. a, 4 m), samuti tühikuga rühmitatud arvud (10 000, 1 000 000). Ekraanil paistab poolitamatu tühik (kui nupp ¶ on aktiveeritud) kraadimärki meenutava mullikesena. Sama moodi nagu tühikut saab sisestada ka poolitamatu sidekriipsu, selleks tuleb valida klahvikombinatsioon Ctrl + Shift + sidekriipsuklahv.

Arvuti pakub tekstitöötajaile töö hõlbustamiseks mitmesuguseid võimalusi, ja neid tasub igal kirjutajal kindlasti ise järele uurida, kas või näiteks Wordi spikrist.

Tühik on tekstis peaaegu märkamatu pisiasi, ometi võib tema puudumisest või lisamisest mõnikord üht-teist muutuda. Sellepärast oleks hea selle väikese, aga tähtsa märgi kasutamiskorda teada.